

De raad van de gemeente Breda,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders en met overname van de daarin vermelde overwegingen;
gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;

Besluit

1. Begroting 2026 vast te stellen met inachtneming van de amendementen opgenomen bij beslispunt 3 t/m 7.
2. Van de geraamde investeringen 2026 een bedrag van € 27,1 miljoen aan kredieten te voteren voor investeringen kleiner dan € 1 miljoen en bedrijfsmiddelen- en vervangingsinvesteringen.
3. Het amendement 'Verlicht het Valkenberg' te verwerken in de begroting 2026. Het besluit bij het amendement luidt als volgt:
 - De begroting 2026 vast te stellen met inachtneming van het beschikbaar stellen van een bedrag van € 250.000 in het SIP voor verlichting van het Valkenberg. De kapitaallasten worden gedekt uit het onrendabel investeringsvolume en daarmee de beschikbare ruimte in de overprogrammering in het SIP, in jaarschijf 2026.
4. Het amendement 'Samenwonen op proef' te verwerken in de begroting 2026. Het besluit bij het amendement luidt als volgt:
 - De begroting 2026 vast te stellen met inachtneming van de volgende toevoeging:
Op pagina 50 van de begroting, binnen het programma 'Vitaal en sociaal', binnen thema 'Leren, ontwikkelen en werken' en subthema 1.4.1. 'Versterken van bestaanszekerheid', de volgende zin toevoegen na de tekst "We streven naar 10.500 signalen in 2026."
We starten een pilot met samenwonen op proef van twee jaar, waarbij mensen in de bijstand zes maanden niet worden gekort op hun uitkering als ze gaan samenwonen. Daarmee nemen we tijdelijk de financiële onzekerheid bij het samenwonen weg, zodoende te stimuleren dat er woningen vrij komen en mensen hun leven kunnen inrichten zodat zij dat willen. Hierbij sluiten we aan bij succesvolle pilots in andere gemeenten, zoals Tilburg en Den Haag. We leren van de ervaring elders. Na het kiezen van de precieze vormgeving informeren we de raad hierover. We monitoren hoeveel mensen gaan samenwonen en welke inverdieneffecten er zijn als uitkeringen na verloop van tijd worden aangepast op de nieuwe situatie.
 - De begroting 2026 vast te stellen met inachtneming van de volgende aanpassing:
Op pagina 56 van de begroting de financiële tabel als volgt aanpassen, waarbij de lasten binnen het thema 'Leren, ontwikkelen en werken' voor zowel 2026 als 2027 worden verhoogd met € 72.000.
5. Het amendement 'Veilig voor vrouwen' te verwerken in de begroting 2026. Het besluit bij het amendement luidt als volgt:
 - De begroting 2026 vast te stellen met inachtneming van de volgende toevoeging:
Op pagina 44 van de begroting, binnen het programma 'Vitaal en sociaal', binnen thema 1.3 'Thuis', onder de kop 'Wat gaan we daarvoor doen?' de volgende bullet toevoegen na de tekst "2. Een veilig (t)huis":
We maken een actieplan 'Veilig voor vrouwen' waar de nieuwe opdrachten vanuit de raad in samenhang met lopende acties tot een concreet plan leiden om de veiligheid van vrouwen in Breda te waarborgen, zowel in de openbare ruimte als in de thuissituaties. Onderdeel van het actieplan is dataverzameling en monitoring, het starten van een plegeraanpak, een veilige inrichting van de openbare ruimte en de versterkte inzet op GIA. Bij de inrichting van het

programma worden alle relevante domeinen betrokken waaronder veiligheid, zorg en de openbare ruimte. Het plan wordt uiterlijk Q3 van 2026 met de raad gedeeld. Parallel intensiveren we de inzet om de lopende acties in samenhang met de nieuwe opdrachten vanuit de raad versneld op te pakken, in samenwerking met de regio. Daarvoor wordt in 2026 en 2027 € 200.000 incidenteel extra beschikbaar gesteld.

- De begroting 2026 vast te stellen met inachtneming van de volgende aanpassing: Een bedrag van € 200.000 in het begrotingsjaar 2026 en een bedrag van € 200.000 in het begrotingsjaar 2027 beschikbaar stellen voor het maken van een actieplan 'Veilig voor vrouwen' en dit bedrag te dekken uit de beschikbare ruimte in de meerjarenperspectieven voor de begrotingsjaren 2026 en 2027.
6. Het amendement 'Jantje Beton' te verwerken in de begroting 2026. Het besluit bij het amendement luidt als volgt
- De begroting 2026 vast te stellen met inachtneming van het beschikbaar stellen van een bedrag van € 75.000 in het SIP voor het aanleggen van een inclusieve speeltuin. De kapitaallasten worden gedekt uit het onrendabel investeringsvolume en daarmee de beschikbare ruimte in de overprogrammering in het SIP, in jaarschijf 2026. Ten behoeve van deze investering een krediet te voteren van € 75.000.
7. Het amendement 'Kerkelijk vastgoed' te verwerken in de begroting 2026. Het besluit bij het amendement luidt als volgt
- De begroting 2026 vast te stellen met inachtneming van het volgende: het college een verkenning laten doen naar de kansen voor herbestemming van vrijkomende kerkelijke gebouwen voor maatschappelijke doeleinden en daartoe eenmalig een budget van € 100.000 uit te trekken in de begroting ten laste van de resterende vrije ruimte in het meerjarenperspectief, jaarschijf 2026.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 13 november 2025

, voorzitter

, griffier

AMENDEMENT

Verlicht het Valkenberg!

Dit amendement hoort bij Begroting 2026

De volgende partijen dienen een aanpassing op het voorstel in:

Ondergetekenden,

VVD-Breda
Mariken Voermans

GLPvdA Breda
Lieke van Son

CDA Breda
Christine de Moor

Breda Beslist
Esther Hereijgers

LPF Breda
Iwan Dienes

D66
Talitha Korsmit

Constaterende dat:

- Het Valkenbergpark door veel inwoners en bezoekers van Breda als een onveilige plek ervaren wordt.
- In het bijzonder de verlichting veel klachten oproept: de aanwezige verlichting op het hoofdpad is vaak defect en de zijpaden, inclusief het pad naar het T-huis, zijn in het geheel niet verlicht.
- Er gewerkt wordt met een bredere aanpak rondom de veiligheid in het VAST-gebied (Valkenberg, Willemstraat, Station).

Overwegende dat:

- Er al veelvuldig aandacht is geweest voor dit probleem, zowel uit de raad als uit de stad, en er tijdelijk extra verlichting is ingezet, maar een structurele oplossing tot nu toe uit is gebleven.
- Zowel in de veiligheidsvisie als de visie openbare ruimte, beiden recent vastgesteld, veel aandacht is voor de invloed van de inrichting van de openbare ruimte op de veiligheidsbeleving.
- Het gebrek aan verlichting op de zijpaden in het park het werk van politie en handhaving bemoeilijkt.
- Extra verlichting niet alle veiligheidsissues in het Valkenberg zal oplossen maar wel een belangrijke bijdrage kan leveren aan het veiligheidsgevoel.

- Het wettelijk verplicht is ecologisch onderzoek te doen bij het toevoegen van verlichting in het park

Wij vinden dat:

- De verlichting in het Valkenberg op korte termijn structureel aangepakt moet worden
- Hierbij zowel t gekeken moet worden naar het functioneren van de verlichting op het hoofdpad als het toevoegen van verlichting op de zijpaden.
- Hiervoor de in de begroting 2026 specifiek budget vrijgemaakt moet worden.

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Het voorstel vast te stellen, maar als volgt aan te passen:

- Bij het vaststellen van de Begroting 2026 een bedrag van € 250.000 ter beschikking te stellen in het SIP voor verlichting van het Valkenberg. De kapitaallasten worden gedekt uit het onrendabel investeringsvolume en daarmee de beschikbare ruimte in de overprogrammering in het SIP, in jaarschijf 2026.
- We verzoeken het college om de raad zo snel als mogelijk een kredietvotering voor te leggen ten behoeve van deze investering.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 13 november 2025.

,voorzitter

,griffier

A M E N D E M E N T

Pilot samenwonen op proef

Dit amendement hoort bij Begroting 2026

De volgende partijen dienen een aanpassing op het voorstel in:

GroenLinks-PvdA Breda
Thom Dijkstra

D66
Soufian Kappé

SP
Inge Verdaasdonk

We stellen vast dat:

- Mensen in de bijstand die een relatie krijgen vaak huiverig zijn om te gaan samenwonen, omdat ze het samenwonen niet kunnen uitproberen zonder gekort te worden op hun uitkering;
- De keuze om niet samen te gaan wonen ertoe leidt dat er minder woningen beschikbaar komen, wat het woningtekort verslechtert;
- Het tijdelijk niet korten van de uitkering dit verhelpt;
- Verschillende gemeenten in Nederland inmiddels pilots hebben afgerond waarbij er tijdelijk niet wordt gekort op de uitkering, het zogeheten "samenwonen op proef in de bijstand";

We hebben nagedacht over en houden rekening met:

- Uit evaluaties van de pilots "samenwonen op proef in de bijstand" in Tilburg en Den Haag blijkt dat er meer mensen gaan samenwonen, dat er minder onderzoeken gedaan hoeven worden naar samenwoning en dat er woningen vrijkomt;
- De kostendelersnorm negatieve effecten heeft op de woningmarkt;
- Er ook inverdieneffecten zijn, aangezien er na verloop van tijd lagere uitkeringen nodig zijn als mensen gaan samenwonen. Bij de pilot in Den Haag waren de helft van de uitkeringen niet meer nodig na verloop van tijd.
- De toename van het aantal eenpersoonshuishoudens een belangrijke oorzaak is van het woningtekort;

We vinden dat:

- De keuze om samen te wonen vooral gedreven moet worden door de liefde en niet door financiële voor- of nadelen;
- Mensen in de bijstand dezelfde kansen moeten krijgen om hun persoonlijke leven en relaties op te bouwen als anderen;

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Het voorstel vast te stellen, maar als volgt aan te passen:

1. Op pagina 50 van de begroting, binnen het programma 'Vitaal en sociaal', binnen thema 'Leren, ontwikkelen en werken' en subthema 1.4.1. 'Versterken van bestaanszekerheid', de volgende zin toe te voegen na de tekst "We streven naar 10.500 signalen in 2026.":

"• We starten een pilot met samenwonen op proef van twee jaar, waarbij mensen in de bijstand zes maanden niet worden gekort op hun uitkering als ze gaan samenwonen. Daarmee nemen we tijdelijk de financiële onzekerheid bij het samenwonen weg, zodoende te stimuleren dat er woningen vrij komen en mensen hun leven kunnen inrichten zodat zij dat willen. Hierbij sluiten we aan bij succesvolle pilots in andere gemeenten, zoals Tilburg en Den Haag. We leren van de ervaring elders. Na het kiezen van de precieze vormgeving informeren we de raad hierover. We monitoren hoe veel

mensen gaan samenwonen en welke inverdieneffecten er zijn als uitkeringen na verloop van tijd worden aangepast op de nieuwe situatie.”

2. Op pagina 56 van de begroening de financiële tabel als volgt aan te passen, waarbij de lasten binnen het thema ‘Leren, ontwikkelen en werken’ voor zowel 2026 als 2027 worden verhoogd met 72.000 euro:

,voorzitter

,griffier

A M E N D E M E N T

Veilig voor vrouwen

Dit amendement hoort bij Begroting 2026

De volgende partijen dienen een aanpassing op het voorstel in:

We stellen vast dat:

- De veiligheid van vrouwen in Breda van groot belang is en opnieuw veel maatschappelijke aandacht heeft gekregen naar aanleiding van een aantal zeer trieste incidenten.
- De veiligheid van vrouwen nog steeds onder druk staat zowel in het openbare leven als in de thuissituatie. Geweld tegen vrouwen uit zich in straatintimidatie, (seksueel) geweld en femicide.
- De problematiek meerdere beleidsterreinen overstijgt waaronder de aanpak 'geweld in afhankelijkheidsrelaties' (GIA), aanpak straatintimidatie en een veilige inrichting van de openbare ruimte.
- De raad in de vergadering van 9 oktober zich heeft uitgesproken voor de veiligheid van vrouwen in Breda, met 14 aangenomen moties waaronder 8 unaniem.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:

- De gemeente Breda al werkt aan de GIA aanpak, waaronder in regionaal verband, maar er nog geen plan is om de veiligheid van vrouwen in Breda structureel te verbeteren.
- Het belang van de veiligheid van vrouwen in onze stad en de daaruit volgende opdrachten vanuit de raad een nieuw plan en intensivering van de inzet vragen.

We vinden dat:

- Alle vrouwen in Breda, ook transvrouwen, veilig over straat moeten kunnen en optimaal beschermd moeten worden ook in de thuissituatie.
- Dit diepgewortelde maatschappelijke probleem om een brede aanpak vraagt met zowel aandacht voor de bescherming van vrouwen en transvrouwen als een plegeraanpak.

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Het voorstel vast te stellen, maar als volgt aan te passen:

1. Op pagina 44 van de begroting, binnen het programma 'Vitaal en sociaal', binnen thema 1.3 'Thuis', onder de kop 'Wat gaan we daarvoor doen?' de volgende bullet toe te voegen na de

tekst "2. Een veilig (t)huis"

"We maken een actieplan 'Veilig voor vrouwen' waar de nieuwe opdrachten vanuit de raad in samenhang met lopende acties tot een concreet plan leiden om de veiligheid van vrouwen in Breda te waarborgen zowel in de openbare ruimte als in de thuissituaties. Onderdeel van het actieplan is dataverzameling en monitoring, het starten van een plegeraanpak, een veilige inrichting van de openbare ruimte en de versterkte inzet op GIA. Bij de inrichting van het programma worden alle relevante domeinen betrokken waaronder veiligheid, zorg en de openbare ruimte. Het plan wordt uiterlijk Q3 van 2026 met de raad gedeeld. Parallel intensiveren we de inzet om de lopende acties in samenhang met de nieuwe opdrachten vanuit de raad versneld op te pakken, in samenwerking met de regio. Daarvoor wordt in 2026 en 2027 200.000 euro incidenteel extra beschikbaar gesteld."

2. Een bedrag van € 200.000 in het begrotingsjaar 2026 en een bedrag van € 200.000 in het begrotingsjaar 2027 beschikbaar te stellen voor het maken van een actieplan 'Veilig voor vrouwen', en dit bedrag te dekken uit de beschikbare ruimte in de meerjarenperspectieven voor de begrotingsjaren 2026 en 2027.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 13 november 2025.

,voorzitter

,griffier

Amendement

Jantje Beton

Dit amendement hoort bij de begroting 2026

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

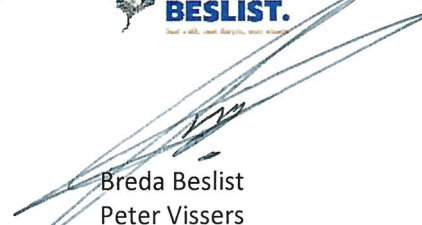
 CDA Breda
 Remco Beekers

 SP
 Inge Verdaasdonk

 Partij voor
 de Dieren
 Celeste van Kastel

 Breda Beslist
 Peter Vissers

Overwegende dat:

- Breda in 2025 de Jantje Betonprijs heeft gewonnen en daarmee is uitgeroepen tot de meest speelvriendelijke gemeente van Nederland;
- buitenspelen een belangrijke bijdrage levert aan de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en het winnen van deze prijs een unieke kans biedt om buitenspelen blijvend te stimuleren;
- Breda in het sociaal domein inzet op vitaliteit, preventie en inclusie (Begroting 2026, Programma 1 "Vitaal en Sociaal Breda");
- het wenselijk is om dit succes samen met inwoners, scholen en buurten te vieren;
- een inclusieve speeltuin – met speeltoestellen voor kinderen met en zonder beperking – een duurzame en tastbare herinnering vormt aan deze erkenning;

Besluit:

Bij het vaststellen van de begroting 2026 een bedrag van € 75.000,- ter beschikking te stellen in het SIP voor het aanleggen van een inclusieve speeltuin. De kapitaallasten worden gedekt uit het onrendabel investeringsvolume en daarmee de beschikbare ruimte in de overprogrammering in het SIP, in jaarschijf 2026. Ten behoeve van deze investering stellen we de raad voor een krediet te voteren van € 75.000,-.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 13 november 2025

, voorzitter

, griffier

Amendement Kerkelijk Vastgoed

Dit amendement hoort bij de begroting 2026

De volgende partijen dienen dit voorstel in:

CDA Breda
Caspar Rutten

Breda Beslist
Peter Vissers

Constateernde dat:

- er door het teruglopende kerkbezoek een aantal kerkgebouwen binnen de gemeente niet meer voor kerkdiensten in gebruik is;
- het aantal buiten gebruik gestelde kerkgebouwen de komende jaren waarschijnlijk verder zal toenemen;
- deze gebouwen vaak ook een beschermde status hebben zoals een rijksmonument.

Overwegende dat:

- een aantal van deze kerkgebouwen, ook wanneer ze buiten gebruik zijn gesteld voor de eredienst, hun architectonische waarde behouden en, in een andere rol, van belang kunnen blijven voor de gemeenschap als ontmoetingspunt;
- voornoemde kerkgebouwen daarmee bij kunnen dragen aan de cohesie in Breda;
- daarbij onder meer gedacht kan worden aan de Sint Willibroduskerk in Teteringen;
- daartoe herontwikkeling van deze buiten gebruik gestelde kerkgebouwen (hierna: "kerkelijk vastgoed") noodzakelijk is;
- er gelet op het voorgaande geïnvesteerd dient te worden in de plannen voor herbestemming van voornoemd kerkelijk vastgoed.

Besluit:

Het college een verkenning te laten doen naar de kansen voor herbestemming van vrijkomende kerkelijke gebouwen voor maatschappelijke doeleinden en daartoe eenmalig een budget van € 100.000,- uit te trekken in de begroting ten laste van de resterende vrije ruimte in het meerjarenperspectief, jaarschijf 2026.

Dit hebben we besloten in de openbare vergadering van 13 november 2025

, voorzitter

, griffier